Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Istòria dera filosofia

Seria 1

Indicatz es opcions trigades:

Exercici 1: Opcion A ☐ Opcion B ☐

Exercici 3: Opcion A ☐ Opcion B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	Pregunta I		
	Pregunta II		
	Pregunta III		
Exercici 2			
Exercici 3			
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Er examen cònste de TRES exercicis obligatòris, que trobaratz enes planes 2-5 (exercici 1), plana 8 (exercici 2) e plana 10 (exercici 3).

En exercici 1, auetz de trigar UA des dues opcions (A o B) e respóner as tres qüestions corresponentes ara opcion trigada. Er exercici 2 a ua soleta opcion. En exercici 3, auetz de trigar UA des dues opcions (A o B), que pòt èster diferenta dera opcion qu'ajatz trigat en exercici 1. Indicatz ena portada der examen es opcions qu'auetz escuelhut.

Es responses an d'èster clares e an d'èster redigides de manèra coerenta e coesionada, damb correccion gramaticau, lexica e ortografica.

Era coeréncia, era coesion e era correccion gramaticau e lexica s'avaloren conjuntament coma part dera avaluacion deth grad de comprenença der alumne/a des idees estudiades e dera sua capacitat de pensar de forma clara e ben estructurada. Es fautes d'ortografia e es problèmes de presentacion pòden restar enquia un maxim de 0,25 punts en totau der examen.

Exercici 1

[6 punts en totau]

Trigatz UA des dues opcions següentes, A o B, e responetz as tres qüestions dera opcion qu'auetz trigat (que se formulen despús deth tèxte). **Indicatz ena portada der examen era opcion escuelhuda.**

OPCION A

Tota aquesta imatge, estimat Glaucó —vaig dir-li—, cal que l'enllacis amb el que hem dit abans; la regió que ens és revelada per la vista l'has de comparar amb l'estança de la presó, la llum del foc que hi ha en ella amb la força del sol, i si ara compares la pujada i la contemplació de les coses de dalt amb l'ascensió de l'ànima cap al món intel·ligible, no t'apartaràs de la meva conjectura, ja que és aquesta la que vols sentir, i la que sols el déu sap si és o no correcta. És aquesta, doncs, la meva manera de veure la qüestió: al cim del món cognoscible, i encara amb un gran esforç, s'hi veu la idea del bé. Ara, quan ha estat vista, se la reconeix a l'acte com a causa de tot el que és bell i recte, per tal com genera en el món visible la llum i el sol, i en el món intel·ligible per tal com crea ella sola, com a sobirana, la veritat i l'enteniment. I el qui vulgui actuar assenyadament en privat o en públic cal que contempli aquesta idea.

Plató. *La República*, llibre vii

Qüestion I. Hètz un brèu resum d'aguest tèxte, centrant-vos enes idees principaus que i apareishen e ena relacion que s'establís entre aguestes idees. (Responetz usant, aproximativament, entre ueitanta e cent vint paraules.) [2 punts]

Qüestion II. Explicatz brèument eth significat qu'an en tèxte es mots següents (responetz usant, aproximativament, entre cinc e vint paraules en cada cas): [1 punt]

***a*)** «ànima»:

***b*)** «conjectura»:

Qüestion III. Consideratz era següenta afirmacion deth tèxte: «el qui vulgui actuar assenyadament en privat o en públic cal que contempli aquesta idea». Explicatz quin ei eth sens d'aguesta afirmacion e de quina manèra se justifique a partir des proposicions filosofiques de Platon. (Ena responsa, vos auetz de referir as aspèctes deth pensament de Platon que siguen pertinents, encara que non apareguen explicitament en tèxte.) [3 punts]

[Començatz a respóner ad aguesta qüestion aciu dejós; podetz continuar escriuent enes planes 6 e 7.]

OPCION B

L'enfocament utilitarista […] mesura la qualitat de vida en una nació fixant-se en la utilitat […], entenent per *utilitat* la satisfacció de preferències. […] L'enfocament utilitarista té la virtut d'interessar-se per les persones: mesura la qualitat de vida d'acord amb el que la gent manifesta sobre com se sent […].

L'enfocament utilitarista […] presenta quatre problemes […].

Una tercera objecció […] se centra en la maŀleabilitat social de les preferències i les satisfaccions. Les preferències no venen donades de forma fixa: responen a les condicions socials. Quan la societat ha posat certes coses fora de l'abast d'algunes persones, aquestes, normalment, aprenen a no voler tals coses; formen el que Elster i Sen anomenen *preferències adaptatives*. De vegades, l'adaptació es produeix, fins i tot, després que la persona volgués, inicialment, aquesta cosa. El títol mateix del llibre d'Elster, *Raïm verd*, s'inspira en la faula de la guineu que diu que el raïm és verd just a partir del moment en què s'adona que no pot abastar-lo. De vegades, tanmateix, les persones aprenen, des del principi, a no voler aquests béns perquè estan situats fora dels límits assequibles per als individus del seu gènere, la seva raça o la seva classe. Les dones a qui s'ha educat amb un model de com ha de ser una 'dona com cal', segons el qual una dona no treballa fora de casa i no té gaires estudis, sovint ja no solen desenvolupar el desig de fer aquestes coses i, per tant, poden declarar-se satisfetes amb el seu estat, encara que se'ls hagin negat oportunitats que, si les haguessin tingut, les haurien aprofitat i gaudit. Altres grups marginats també tendeixen a interioritzar el seu estatus de ciutadans de segona classe. En definir l'objectiu social en termes de la satisfacció de les preferències que de fet es tenen, els enfocaments utilitaristes solen reforçar l'*statu quo*, cosa que pot ser molt injusta.

Martha C. Nussbaum. *Crear capacitats*, capítol 3

Qüestion I. Hètz un brèu resum d'aguest tèxte, centrant-vos enes idees principaus que i apareishen e ena relacion que s'establís entre aguestes idees. (Responetz usant, aproximativament, entre ueitanta e cent vint paraules.) [2 punts]

Qüestion II. Explicatz brèument eth significat qu'an en tèxte es expressions següentes (responetz usant, aproximativament, entre cinc e vint paraules en cada cas): [1 punt]

***a*)** «preferències adaptatives»:

***b*)** «objectiu social»:

Qüestion III. Consideratz era següenta afirmacion deth tèxte: «En definir l'objectiu social en termes de la satisfacció de les preferències que de fet es tenen, els enfocaments utilitaristes solen reforçar l'*statu quo*, cosa que pot ser molt injusta.» Explicatz quin ei eth sens d'aguesta afirmacion e com se relacione damb es proposicions filosofiques de Martha Nussbaum; indicatz quina justificacion aufrís Nussbaum entad aguesta afirmacion (Ena responsa, vos auetz de referir as aspèctes deth pensament de Nussbaum que siguen pertinents, encara que dilhèu non apareguen explicitament en tèxte.) [3 punts]

[Podetz continuar responent ací ara qüestion III der exercici 1.]

Exercici 2
[2 punts]

Consideratz era afirmacion següenta: «Diu ei mòrt.»

Analisatz com s'avalorarie aguesta afirmacion des dera perspectiva de dus autors/es destacats dera istòria dera filosofia occidentau (podetz préner en consideracion es dus autors/es que volgatz). Entà hè'c, explicatz prumèr com credetz que calerie avalorar aguesta afirmacion a partir des idees d'un d'aguesti autors/es, e dempús com credetz que calerie avalorar-la a partir des idees der aute. Entà acabar, indicatz, molt brèument, quin vos semble qu'ei eth punt principau de semblança o de contrast entre es proposicions des dus autors/es, entad açò que tanh ara qüestion tractada.

Exercici 3
[2 punts]

Trigatz UA des dues opcions següentes, A o B. **Indicatz ena portada der examen era opcion escuelhuda.**

OPCION A

Consideratz es afirmacions següentes:

«I aurie d'auer leis que metessen un limit ara quantitat de bens que pòt acumular ua determinada persona. A partir d'ua cèrta quantitat, qu'assegure qu'ua persona pòt corbir sobradament es besonhs pròpis e es des qui depenguen d'era, era rèsta d'ingrèssi o possessions d'aguesta persona s'aurien de repartir entre es auti ciutadans (ei a díder, aurien de deishar d'èster propietat privada e passar a èster propietat der estat).»

Indicatz s'ètz d'acòrd o en desacòrd damb aguestes afirmacions, tot aportant rasons entà justificar eth punt de vista que deciditz defensar.

OPCION B

Consideratz era reflexion següenta:

«Auem rasons entà pensar qu'es condicions de vida en nòste planeta en futur seràn ben mès dificiles de com ne son actuaument, entre d'auti motius pes efèctes deth cambi climatic, que seràn molt mès evidents e dramatics d'aciu vint, trenta o quaranta ans. De hèt, ei possible (encara que non ac podem saber damb certitud) qu'es condicions de vida d'ací trenta o quaranta ans siguen desastroses. Deuant d'aguesta possibilitat (e encara que sonque sigue ua possibilitat), jo non auria d'auer cap de hilh. Auer un hilh serie obligar a bèth un a auer de córrer eth risc d'enfrontar-se a ua situacion globau dramatica e catastrofica, e non è eth dret d'obligar ad arrés a auer de córrer aqueth risc (podent-n'ac evitar, tau com ac pogui hèr, non auent descendéncia).»

Indicatz s'ètz d'acòrd o en desacòrd damb aquerò que se concludís en aguesta reflexion tan pessimista. Justificatz era vòsta responsa en tot aportar rasons que donguen supòrt ath punt de vista que deciditz defensar.

Comprovació i 2a correcció:	

3a correcció:	

Etiqueta de l'estudiant